

Verkiezingsprogramma 2022-2026

**DAADKRACHTIG
EN
SLAGVAARDIG !**

www.hogeland-lc.nl

DAADKRACHTIG EN SLAGVAARDIG !!

Voorwoord

De gemeente Het Hogeland, gevormd uit de voormalige gemeenten Bedum, De Marne, Eemsmond en Winsum, is op 1 januari 2019 ontstaan. Het bestaat uit 52 dorpen en telt afgerond 48.000 inwoners.

Op woensdag 16 maart a.s. kunnen de inwoners van 18 jaar en ouder naar de stembus om de leden voor de gemeenteraad te kiezen. De omvang van een gemeenteraad hangt samen met het aantal inwoners en bestaat in ons geval (gemeente Het Hogeland) uit 29 raadsleden. Aangezien de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 (Tww) recent is verlengd, kan in een aantal stemlokalen binnen onze gemeente ook al op maandag 14 en dinsdag 15 maart worden gestemd.

Als lokale partij ‘Hogeland Lokaal Centraal’ willen we de belangen van alle inwoners gaan behartigen. En met nieuw elan pakken wij dat op. Uit landelijk onderzoek blijkt dat ‘de politiek’ ver van de burgers af staat. Daarin gaat Hogeland Lokaal Centraal zeker verandering brengen.

In dit verkiezingsprogramma 2022-2026 geven we op hoofdlijnen onze visie op de gemeente weer. Hierin zijn we zeker niet uitputtend. Dat is ook onmogelijk. Onze belangrijkste speerpunten voor de komende vier jaar zijn in dit programma met bullets uitgewerkt.

Inhoud

Dit programma bevat de volgende paragrafen:

1. Een sterke bestuurlijke en financieel gezonde gemeente
2. Een veilige gemeente
3. Een bereikbare gemeente
4. Een goed onderhouden gemeente
5. Een economisch vitale gemeente
6. Een bevingsbestendige gemeente
7. Een gemeente met goede onderwijsvoorzieningen
8. Een gemeente met ruimte voor cultuur, toerisme en recreatie
9. Een sportieve gemeente
10. Een sociale en zorgzame gemeente
11. Een aantrekkelijke woongemeente
12. Een duurzame en milieu- en diervriendelijke gemeente

1. Een sterke bestuurlijke en financieel gezonde gemeente

Herstel van het vertrouwen van de burger in de gemeente en in de politiek is een belangrijke doelstelling. Er moet een bestuursstijl zijn die ruimte geeft aan inbreng, wijziging, verbetering en coproductie met inwoners, belangenorganisaties, deskundigen en ondernemers. Beleidsvoornemens en voorstellen moeten in een vroeg stadium aan hen voorgelegd. Verder is het van belang dat de afstand tussen het bestuur en de inwoners zo klein mogelijk is en dat inwoners voor de dienstverlening geen grote afstanden hoeven af te leggen.

De gemeente moet zorgen voor een financieel gezonde huishouding. Een groot deel van de inkomsten komt van het Rijk, maar wordt indirect opgebracht door onze inwoners. Daarnaast verwerft de gemeente ook eigen inkomsten uit belastingen. Het geld moet efficiënt worden besteed en de lastendruk moet beperkt blijven om een aantrekkelijke gemeente te zijn.

Onze speerpunten

- Goede bereikbaarheid van de bestuurders
- In de werkgebieden van de voormalige gemeenten een contactwethouder
- Zorgen voor een nieuwe bestuurscultuur zonder achterkamertjespolitiek
- Inwoners tijdig laten participeren in gemeentelijke beleidsvoornemens
- Huidige gemeentehuizen moeten een publieksfunctie met een servicepunt behouden, waar inwoners gebruik kunnen maken van gemeentelijke diensten
- Het realiseren van een nieuw gemeentehuis is gelet op kapitaalvernietiging wat ons betreft niet aan de orde
- Controle op een efficiënte en doelmatige inzet van de gemeentelijke middelen
- Geen prestigieuze projecten ten koste van goed functionerende voorzieningen
- Het matigen van de lastendruk voor inwoners en bedrijven
- Zo weinig mogelijk externe inhuur van derden voor onderzoeken

2. Een veilige gemeente

In onze gemeente moeten inwoners zich veilig kunnen voelen: zo weinig mogelijk geweld, thuis en op straat. Criminaliteit moet effectief worden bestreden. Dat verlangt toezicht en handhaving van politie en bijzondere opsporingsambtenaren naast adequate hulpverlening. Belangrijk daarbij is dat aan de landelijke normen van aanrijtijden wordt voldaan. In het kader van veiligheid vinden wij coffeeshops binnen de gemeente onwenselijk.

Onze speerpunten

- Politie moet goed bereikbaar zijn voor de inwoners van de gemeente
- Voor een schone en veilige leefomgeving is de inzet van bijzondere opsporingsambtenaren (BOA's) van evident belang
- Kortere aanrijtijden van hulpverleners (met name in de buitengebieden) om aan de normen te voldoen
- Geen coffeeshops toestaan binnen de gemeente Het Hogeland en aandacht voor drugs- en alcoholgebruik, met name onder jongeren
- Het verbeteren van de veiligheid op en rond de stations en in uitgaanscentra
- Optimale inzet om criminaliteit en vandalisme tegen te gaan met zo nodig toepassing van cameratoezicht
- Striktere naleving van de Algemene Plaatselijke Verordening

3. Een bereikbare gemeente

Het Hogeland moet een goed bereikbare gemeente zijn met een aangename, veilige en gezonde leefomgeving. Vanwege het uitgestrekte landelijke gebied is naast goed en betaalbaar openbaar vervoer ook de bereikbaarheid met de auto van groot belang. De auto is in ons gebied immers een belangrijk vervoermiddel voor het sociaal en economisch functioneren van onze inwoners en bedrijven.

Onze speerpunten

- Goed en betaalbaar openbaar vervoer, zodat meer mensen -vooral in de buitengebieden- hiervan gebruik kunnen maken
- Stimuleren van een treinstation in Adorp
- Een verkennend onderzoek om de Eemshavenweg (N46) te verdubbelen
- In samenspraak met Provincie verkeerssituatie in Onderdendam oplossen
- Openstellen van 'De Boog' in Winsum voor eenrichtingverkeer en het aanpassen van de rijrichting in de Hoofdstraat O
- Daar waar de gemeente invloed kan uitoefenen, zorgen voor het verbeteren van de veiligheid op de provinciale wegen binnen onze gemeente
- Het aanbrengen van grasbetonkeien op wegen in de buitengebieden en hiervoor -zo nodig- middelen beschikbaar stellen
- Op smalle buitenwegen meer passeerstroken aanbrengen
- Het minimaliseren van verkeersdrempels en bloembakken, omdat dit enorme obstakels zijn voor de hulpdiensten en de agrariërs
- Ruimte blijven bieden voor landbouwverkeer door de woonkernen
- Betaald parkeren heeft zeker niet onze voorkeur. In bepaalde dorpen kunnen blauwe zones wel uitkomst bieden
- Terugdringen van het parkeren van vrachtauto's in de woonkernen en in overleg met inwoners en ondernemers daarvoor zo mogelijk parkeerplekken realiseren aan de randen van de kernen

4. Een goed onderhouden gemeente

De openbare ruimte is van en voor iedereen. Goed onderhoud bepaalt de kwaliteit van de leefomgeving. Schoon, heel, groen en duurzaam zijn daarbij kernbegrippen. Bij onderhoud en beheer is samenwerken een goede basis. De gemeente moet open staan voor nieuwe initiatieven vanuit de dorpen. Bewonersdeelname draagt bovendien bij aan de sociale samenhang in de dorpen en wijken.

Onze speerpunten

- De gemeente moet zorgdragen voor goed onderhoud aan wegen, straten, pleinen, wegmeubilair en waterwegen, inclusief aanlegsteigers
- Respectvol groenonderhoud op alle gemeentelijke begraafplaatsen
- Voor iedereen betaalbare begraafrechten, zodat de keuze tussen begraven en cremen niet op financiële gronden hoeft te worden gemaakt, en zorgvuldig omgaan met grafrechten en ruimen van graven pas in uiterste noodzaak
- Meer en frequenter groenonderhoud (opschroeven kwaliteit) is van essentieel belang voor het leefklimaat
- Meer maatregelen treffen tegen overlast hondenpoep
- Ruimhartige inzet van dorpsbudgetten voor verenigingen/stichtingen, inclusief duidelijke criteria

5. Een economisch vitale gemeente

Werkgelegenheid ontstaat vooral bij bedrijven. Een gemeentelijke taak is om werkgevers en het bedrijfsleven te faciliteren, uit te nodigen en te stimuleren. Een aantrekkelijk vestigingsklimaat is noodzakelijk en dat betekent voldoende vestigingsmogelijkheden en zo weinig mogelijk regelgeving.

De agrarische sector en de visserij zijn in de gemeente Het Hogeland nog altijd zeer belangrijke pijlers voor de lokale economie. Dit betekent ruimte bieden aan agrariërs, die hun bedrijf eventueel willen uitbreiden. Immers, in deze sector is al jaren sprake van schaalvergroting. Ook zorgt de visserijsector voor veel werkgelegenheid. Het mag deze beroepsgroep niet onmogelijkheid worden gemaakt vanwege regelgeving en milieubelangen hun boterham te verdienen.

Onze speerpunten

- Een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemers realiseren
- Uitbreiden van de bedrijventerreinen in of bij de grotere kernen
- Verruiming van de vestigingsmogelijkheden op bedrijventerrein 't Aanleg te Winsum
- Soepele regelgeving en snelle vergunningverlening voor het bedrijfsleven
- Binnen de wettelijke kaders lokale ondernemers laten meedingen naar gemeentelijke opdrachten
- Snel internet voor alle huishoudens in de gemeente, inclusief de buitengebieden
- Agrariërs moeten voldoende ruimte krijgen om hun bedrijf te kunnen uitbreiden
- Megastallen toestaan, mits diervriendelijk van opzet en gelegen op afstand in het buitengebied
- Vrijkomende agrarische gebouwen in het buitengebied moeten een andere bestemming kunnen krijgen
- Bevorderen en stimuleren van bedrijvigheid en ontwikkelingen in de havens
- Bij verdere uitbreiding van de Eemshaven een garantieregeling treffen voor de inwoners van Oudeschip en omgeving
- Initiatief nemen voor een onderzoek of de restwarmte van bedrijven in de Eemshaven benut kan worden voor de verwarming van woningen (of akkers) in de aanliggende dorpen
- Restwarmte van Zuivelcoöperatie FrieslandCampina benutten voor sportpark Bedum
- Gebiedsgerichte aanpak van de vissershaven op Noordpolderzijl en het op peil houden van de vaarroute naar de haven
- Door de veranderende samenleving spreken we ons niet uit tegen de invoering van koopzondagen, waarbij het van belang is dat er rekening wordt gehouden met de inwoners die de rustdag in ere willen houden.

6. Een bevingsbestendige gemeente

Ons gebied wordt met regelmaat getroffen door aardbevingen als gevolg van de gaswinning. Dit heeft naast de financiële schade grote impact op het welzijn van de inwoners en voor bedrijven. Zij mogen hiervan niet de dupe te worden. Daarom moet de gaswinning zo snel mogelijk worden afgebouwd en is een ruimhartige financiële compensatie voor woningen en gebouwen op zijn plaats.

Onze speerpunten

- De gaswinning in onze provincie moet zo snel mogelijk worden afgebouwd
- Voortvarende aanpak van versterking, verduurzaming en verbetering van woningen als gevolg van de gaswinning
- Schade als gevolg van gaswinning moet ruimhartig gecompenseerd worden. Tevens snelle schadeafhandeling (door het IMG) en via eenvoudige en korte procedures
- Niet zondermeer sloop van waardevolle panden die door aardbevingen economisch total-loss zijn verklaard
- Initiatieven en projecten vanuit de kleinere kernen ook in aanmerking laten komen voor gelden uit het Nationaal Programma Groningen

7. Een gemeente met goede onderwijsvoorzieningen

Het verzorgen van onderwijs is primair de verantwoordelijkheid van schoolbesturen. De gemeente moet zorgen voor goede faciliteiten en heeft een aantal wettelijke taken rondom het onderwijs: zorgen voor huisvesting, leerlingenvervoer, toezien op naleving van de leerplicht en op basis van de verantwoordelijkheid voor jeugdhulp het bieden van passende ondersteuning, jeugdhulp aan leerlingen in het onderwijs. Doelstelling is iedereen zoveel mogelijk gelijke kansen te bieden, waarbij achterstanden voorkomen moeten worden. Samen met de schoolbesturen moet gewerkt worden aan onderwijs dat goed op elkaar is afgestemd, dat aansluit bij de leerlingen en tegemoetkomt aan de vraag op de arbeidsmarkt.

Goede beheersing van taal is voor iedereen belangrijk. Laaggeletterden (tussen 8-11% van onze inwoners) hebben moeite met lezen en/of schrijven en zo ervaren zij vaak problemen met bijvoorbeeld het invullen van formulieren of het begrijpen van informatie. Door middel van zogenaamde 'Taalhuizen' willen we de laaggeletterdheid verminderen.

Onze speerpunten

- Iedere school moet de eigen identiteit kunnen behouden
- Goed (vak)onderwijs in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven
- Stimulering van sportlessen op scholen
- Muziekonderwijs stimuleren door bijvoorbeeld aansluiting te zoeken bij het Jeugdfonds Sport & Cultuur
- Zwemlessen voor schoolkinderen wordt weer een integraal onderdeel van het basisonderwijs
- Een gemeentelijk steunfonds instellen voor talentontwikkeling
- De gemeente is medeverantwoordelijk voor veilige schoolomgevingen
- Taalhuizen voor laaggeletterden bestendigen

8. Een gemeente met ruimte voor cultuur, toerisme en recreatie

Wij willen bijdragen aan een levendig cultuurklimaat in onze gemeente, waarin het voor iedereen prettig is om te wonen, werken, verblijven en ondernemen. Daarbij spelen ook festivals en evenementen een belangrijke rol. Met onze historische kernen en dorpen hebben we veel te bieden.

De toeristische ontwikkelingen in de gemeente Het Hogeland dragen bij aan de werkgelegenheid. De uitdaging is het toerisme en de recreatie op een hoger peil te brengen en daarbij open te staan voor initiatieven van private partijen.

Onze speerpunten

- Het op een hoger peil brengen van toerisme en recreatie en open staan voor nieuwe initiatieven
- Betere bereikbaarheid van Bedum voor vaarrecreanten
- Uitbreiding (recreatief) fietspadennet
- Stimuleren van het behoud van de Groningse taal en cultuur
- Het beschermen van karakteristieke panden met een cultuurhistorische, architectonische of stedenbouwkundige waarde
- Het instellen van een gemeentebrede Erfgoedcommissie (adviescommissie)
- Leefbaarheid op het platteland verder verbeteren en het tegengaan van leegloop
- Voorzieningen in kleine kernen zoveel mogelijk instandhouden
- Het faciliteren van het verenigingsleven en financieel ondersteunen van dorpshuizen, ouderenactiviteiten, jeugdsozen en festivals
- Ruimte scheppen voor voldoende ouderen- en jongerenactiviteiten
- Huidig beleid ten aanzien van jeugdsozen en jeugdhonken continueren

9. Een sportieve gemeente

‘Iedereen in beweging’, dat is het motto van onze sportvisie: op school en bij verenigingen. Sport en bewegen is goed voor iedereen. Het is een middel om gezond te blijven en deel te nemen aan de maatschappij. Bovendien is sport en spel van groot belang voor de ontwikkeling van kinderen. Tevens verbindt sport. Lokale sportverenigingen hebben ook een sociale functie en dragen bij aan de leefbaarheid van een dorp. Goede en voldoende sportaccommodaties en zwembaden zijn nodig naast actieve en vitale sportverenigingen. Ook moet er aandacht zijn voor sporten en bewegen buiten verenigingsverband, in de openbare ruimte en in de directe leefomgeving. We willen kinderen de kans bieden hun sportieve talenten te ontdekken en (verder) te ontwikkelen.

Onze speerpunten

- Het inzetten op toegankelijke en moderne sportvoorzieningen
- Voldoende middelen reserveren voor vervangingen en grootonderhoud sportaccommodaties
- Een win-win-situatie creëren door sportvoorzieningen op basis van vrijwilligheid te privatiseren
- Gratis sporten voor kinderen tot een bepaald contributiebedrag
- Handhaven van de huidige 5 zwembaden en onderzoek doen naar de gewenste beheersvormen en bekostiging
- Voldoende budget beschikbaar stellen voor onderhoud speeltuinen en tijdige vervanging van speelattributen
- Geen financiële drempels voor kinderen om deel te nemen aan sport- en cultuuractiviteiten

10. Een sociale en zorgzame gemeente

Bestaanszekerheid en maatschappelijke participatie is voor een ieder van groot belang en wordt onder meer bereikt via (betaald) werk. Werk draagt in belangrijke mate bij aan persoonlijk geluk. Veel personen met een zwakke arbeidsmarktpositie profiteren echter niet van de herstellende economie met als gevolg dat zij, indien wij daar als samenleving niets aan doen, blijvend aan de kant komen te staan. Voor deze groepen is onverminderde aandacht van de gemeentelijke overheid hard nodig.

Onze speerpunten

- Aanpak van jeugdwerkloosheid een hogere prioriteit geven
- Onderzoeken of aansluiting mogelijk is bij de landelijke proef bijverdiene in de bijstand om de kans op werk bij bijstandsgerechtigden te vergroten
- Stimulerende maatregelen treffen om armoede in de kern aan te pakken en daarbij aan te sluiten bij ontwikkelingen die elders al in de provincie plaatsvinden
- Voor minderdraagkrachtigen een zogenaamde ‘Hogelandpas’ die voor hen toegang tot activiteiten binnen de gemeente mogelijk maakt
- Inwoners moeten kunnen rekenen op goede en bereikbare zorg, waarbij naast de prijs ook de kwaliteit van essentieel belang is
- Aandacht voor en toezien op eenzaamheid
- Stimuleren van maatschappelijke betrokkenheid voor kwetsbare personen
- Voortzetting subsidies voor voedseltuinen ten behoeve van de Voedselbank
- Ouderen moeten zo lang mogelijk in eigen dorp kunnen blijven wonen
- Zo nodig een asielzoekerscentrum te vestigen in of nabij woonkernen wanneer er voldoende draagkracht en draagvlak is
- Als gevolg van coronamaatregelen steunpakketten voor ondernemers en verenigingen

11. Een aantrekkelijke woongemeente

Het Hogeland moet een gemeente zijn met een voortreffelijk woonklimaat waar voor iedereen plek is. Daarom moet gestreefd worden naar een gevarieerd woningaanbod in aantrekkelijke dorpen en wijken die ruimte bieden aan alle bevolkingsgroepen. Voldoende passende en betaalbare (huur)woningen, voor zowel ouderen als jongeren, zijn van evident belang. Daarom moeten daarover ook afspraken met de woningcorporaties worden gemaakt. Verder moet er aandacht uitgaan naar de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad en de woonomgeving. Samen met de inwoners van de diverse dorpen moeten hiervoor plannen worden opgesteld en uitgevoerd.

Onze speerpunten

- Voldoende woningbouwmogelijkheden in alle dorpen en kernen, waarbij in de kleinere kernen nadrukkelijk gekeken moet worden naar inbreidingslocaties
- Tegengaan van lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen en voldoende passende en betaalbare (huur)woningen voor jongeren en levensloopbestendige woningen
- Het instandhouden en stimuleren van de starters- en blijversleningen
- Gemeentelijke aanjaagpremie voor transitie van verpauperde leegstaande bedrijfspanden in dorpskernen

12. Een duurzame en milieu- en diervriendelijke gemeente

Duurzaamheid moet uitgangspunt zijn in het gemeentelijk handelen. De gemeente moet daarbij een voortrekkersrol vervullen en kan inwoners stimuleren door middel van subsidiemogelijkheden. Lokale initiatieven van bijvoorbeeld dorpscoöperaties voor energie neutrale kernen verdienen ondersteuning. Gestreefd moet worden de afvalberg te verminderen en het hergebruik van afval te stimuleren. Ook is het wenselijk dat de gemeente actief inzet op de aanpak van zwerfafval.

Het jaar 2021 heeft duidelijk gemaakt dat de energietransitie geen spelletje meer is dat wel even kan wachten. Serieus moet dit met prioriteit worden opgepakt. Onze gemeente beschikt volop over de middelen: zon, wind, mest en ruimte. Deze middelen moet de gemeente samen en in overleg met de inwoners mobiliseren en tot profijt van alle burgers maken.

Onze speerpunten

- Het zo goedkoop en efficiënt mogelijk inzamelen en verwerken van het afval, zodat de tarieven zo laag mogelijk kunnen blijven
- Hergebruik van afval, waar mogelijk, stimuleren
- De milieustraat in Usquert ook op zaterdag openstellen
- De mogelijkheid tot het gratis storten van grofvuil
- Plaatsen van voldoende prullenbakken om vervuiling tegen te gaan
- De gemeente is terughoudend met het toestaan van grote windmolens in het buitengebied, behoudens op daarvoor aangewezen plekken
- Geen goede landbouwgronden benutten voor zonneparken en geen grootschalige zonneparken nabij dorpen
- Opbrengsten uit zon- en windenergie ten goede laten komen aan alle inwoners
- Steunen van initiatieven om van gas over de schakelen op duurzame energiebronnen
- Subsidiemogelijkheden voor het treffen van duurzaamheidsmaatregelen, met name voor eigenaren van particuliere koopwoningen
- Voldoende en bereikbare openbare oplaadpalen voor elektrische auto's
- Het groene open landschap tussen Zuidwolde en de stad Groningen handhaven
- Voldoende en gekwalificeerde opvang van dieren in nood